

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 30S/72/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200176
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Jančárová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5022200176.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v právnej veci žalobcu: R.. W. W., trvale pobytom B. XXX/XX, XXX XX G. G., adresa na doručovanie: P. XX/X, XXX XX K., proti žalovanému: v rade 1/ Okresný súd Martin, so sídlom E.B. Lukáča 2A, 036 01 Martin, v rade 2/ Okresná prokuratúra v Martine, so sídlom Svetozára Hurbana Vajanského 1, 036 01 Martin, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného v rade 1/ č.k. 19Ps/47/2019-87 zo dňa 04.03.2020 a sp. zn. 19Ps/47/2019 zo dňa 04.03.2022, takto

rozhodol:

Žalobu o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 30. marca 2022 sa žalobca domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného v rade 1/ č.k. 19Ps/47/2019-87 zo dňa 04.03.2020 a sp. zn. 19Ps/47/2019 zo dňa 04.03.2022.

2. Skôr ako správny súd pristúpil k vecnému prieskumu zákonnosti, skúmal, či sú splnené procesné podmienky na vedenie súdneho konania v zmysle § 97 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok. K momentu rozhodnutia vo veci mal na základe dopytu na Okresný súd Martin zistené, že vo veci Okresného súdu Martin sp. zn. 19Ps/47/2019 o návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony žalobcu nebolo meritórne rozhodnuté, vec sa nachádza v štádiu po vydaní uznesenia o nariadení predvedenia žalobcu do zariadenia ústavnej starostlivosti - Psychiatrická nemocnica Prof. Matulaya na vyšetrenie jeho zdravotného stavu na dobu najviac štyri týždne. Pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 19.10.2022 bolo na žiadosť znalca odročené na deň 23.11.2022. O uvedenom zistení bol vyššou súdnou úradníčkou spísaný úradný záznam zo dňa 31.10.2022, ktorý je súčasťou spisového materiálu.

3. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) SSP na účely tohto zákona sa rozumie administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov.

Podľa § 3 ods. 1 písm. b) SSP na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

Podľa § 4 SSP orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

- a) orgány štátnej správy,
- b) orgány územnej samosprávy, ktorými sú obce, mestá, a v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestské časti a samosprávne kraje,
- c) orgány záujmovej samosprávy, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
- d) právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
- e) štátne orgány, iné orgány alebo subjekty, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

Podľa § 5 ods. 5 SSP konanie pred správnym súdom možno začať len na základe návrhu.

Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 7 písm. d) SSP správne súdy nepreskúmajú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese.

Podľa § 97 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

Podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

4. Z obsahu predloženej žaloby a jej žalobného návrhu (body 1., 2. a 3) vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného v rade 1/ č.k. 19Ps/47/2019-87 zo dňa 04.03.2020 a sp. zn. 19Ps/47/2019 zo dňa 04.03.2022 a navrhuje zamietnutie podnetu žalovaného v rade 2/ na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony žalobcu. Uznesením č.k. 19Ps/47/2019-87 zo dňa 04.03.2020 Okresný súd Martin rozhodol tak, že ustanovuje Mesto Turčianske Teplice za procesného opatrovníka R. W. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XX, G. G., ktorý bude menovaného zastupovať v konaní na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Samostatným výrokom rozhodol, že úlohou procesného opatrovníka je zastupovať R. W. W., nar. XX.XX.XXXX v tomto konaní, najmä chrániť jeho práva a oprávnené záujmy, prijímať písomnosti, vyjadrovať sa k návrhom, podávať návrhy a opravné prostriedky. Uznesením sp. zn. 19Ps/47/2019 zo dňa 04.03.2022 Okresný súd Martin nariadil žalobcovi, osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná, umiestnenie v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti - Psychiatrická nemocnica Prof. Matulaya, Československej armády 139, Kremnica na vyšetrenie jeho zdravotného stavu, na dobu najviac štyri týždne.

5. Podľa čl. 46 ods. 1 zák. č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 4 Ústavy SR podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa čl. 141 ods. 1 Ústavy SR v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy.

Podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy SR súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

6. Správny súd v danej veci v rámci skúmania podmienok konania podľa § 97 SSP dospel k záveru, podľa ktorého vo veci procesné podmienky nie sú splnené. Procesné podmienky predstavujú také základné procesné predpoklady, ktoré musia byť splnené na to, aby súd mohol autoritatívne vo veci samej rozhodnúť. Existencia a splnenie procesných podmienok sú predpokladom poskytnutia súdnej ochrany právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a v ďalších veciach ustanovených Správnym súdnym poriadkom. Preskúvanie rozhodnutia súdu o ustanovení procesného opatrovníka na konanie na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a rozhodnutia súdu o nariadení žalobcu jeho umiestnenia v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti na vyšetrenie jeho zdravotného stavu na dobu najviac štyri týždne a tiež návrh zamietnutie podnetu žalovaného v rade 2/ na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony žalobcu, návrh na nariadenie pozorovania duševného stavu konkrétnym osobám (bod 5. žalobného návrhu) a návrh na prerušenie štátnej služby konkrétnym osobám (bod 6. žalobného návrhu), takouto vecou nie je.

7. Správny súdny poriadok v prípade rozhodnutí orgánov verejnej správy vyžaduje na ich prieskum splnenie štyroch podmienok (Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C.H.Beck, 2018, 107 s. a nasl.):

- musí ísť o rozhodnutie orgánov verejnej správy, ktoré môže byť preskúmané v správnom súdnictve na základe správnych žalôb (všeobecne vymedzuje § 3 ods. 1 písm. b) SSP),
- musí ísť o také rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorým bola fyzická alebo právnická osoba ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch,
- musí ísť o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú nadobudlo právoplatnosť. Táto podmienka vyplýva z § 7 písm. a) SSP, podľa ktorého správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánu verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Musí ísť o rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť až po povinnom využití riadneho opravného prostriedku v správnom konaní, ak ho bolo prípustné v správnom konaní využiť.

- nejde o rozhodnutie, ktorého preskúmanie je vylúčené podľa § 7 SSP.

8. Podľa dôvodovej správy k § 98 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z.z., žaloba je neprípustnou najmä v týchto prípadoch:

- ak smeruje voči rozhodnutiu alebo opatreniu, inému právnomu aktu alebo úkonu orgánu verejnej správy vylúčenému z prieskumu správnym súdom podľa § 7 SSP,
- ak smeruje proti rozhodnutiu alebo opatreniu orgánu verejnej správy, inému právnomu aktu alebo úkonu, ktoré nebolo vydané v rámci výkonu pôsobnosti tohto orgánu v oblasti verejnej správy (napr. akty občianskoprávnej povahy týkajúce sa majetku atď.),
- ak smeruje voči právnomu aktu osoby nemajúcej postavenie orgánu verejnej správy (napr. rozhodnutiu či inému právnomu aktu orgánov činných v trestnom konaní alebo právnym úkonom osôb súkromného práva).

9. V danom prípade sa žalobca domáha zrušenia rozhodnutí (rozhodnutí žalovaného v rade 1/ č.k. 19Ps/47/2019-87 zo dňa 04.03.2020 a sp. zn. 19Ps/47/2019 zo dňa 04.03.2022), ktoré neboli vydané orgánom verejnej správy (§ 4 SSP), t.j. rozhodnutí, ktoré sú zo súdneho prieskumu vylúčené (§ 7 písm. d) SSP). Ide o rozhodnutia vo veci, v ktorej je daná právomoc súdu ako orgánu súdnej moci v civilnom procese. Uvedený záver platí i pre prieskum zákonnosti podnetu žalovaného v rade 2/ na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony žalobcu. Ustanovenie § 4 SSP vymedzuje orgány verejnej správy, pričom pod orgány štátnej správy sa zaraďujú orgány štátnej správy na ústrednej, resp. celoštátnej úrovni i orgány miestnej štátnej správy, či už všeobecnej alebo špecializovanej. Orgánmi územnej samosprávy sú obce, mestá, v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestské časti a samosprávne kraje. Orgánmi záujmovej samosprávy sú orgány, ktorým osobitný zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, najmä svojich členov. Príkladom orgánov záujmovej samosprávy sú najmä stavovské profesijné organizácie (komory). Medzi orgány verejnej správy ďalej patria aj právnické osoby, fyzické osoby, štátne orgány, iné orgány alebo subjekty, ak im bolo osobitným predpisom zverené oprávnenie rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb (napr. Národná banka Slovenska alebo skúšobný komisár v autoškole, ozbrojené zbory, disciplinárna komisia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúvanie niektorých rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu). V danom prípade žalobca navrhuje zrušiť rozhodnutia Okresného súdu Martin, ktoré vydal okresný súd, ktorý nie je orgánom vymedzeným v ustanovení § 4 SSP. Okresný súd je orgánom súdnej moci podľa čl. 141 a nasl. Ústavy

SR. Žalobca sa domáha zrušenia rozhodnutí vo veci, v ktorej je daná právomoc súdu a na ktorého procesný postup sa aplikujú civilné procesné kódexy (CSP a CMP), ktorá skutočnosť vyplýva aj z poučení napadnutých rozhodnutí. Správny súdny poriadok preskúmanie súdnych rozhodnutí nepripúšťa, zároveň neumožňuje ani preskúmanie samotného postupu súdu.

10. Neboli teda splnené podmienky na súdny prieskum zákonnosti, kladené na charakter orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal a tým ani na charakter napadnutého rozhodnutia resp. postupu. Pokiaľ žalobca navrhol v bode č. 4 žalobného návrhu zamietnuť podnet žalovaného v rade 2/ na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony žalobcu, v bode č. 5 žalobného návrhu nariadiť pozorovanie duševného stavu konkrétnym osobám a v bode č. 6 žalobného návrhu prerušiť štátnu službu konkrétnym osobám, nejedná sa ani v tejto časti o vymedzenie spôsobilého predmetu prieskumu zákonnosti správneho súdu, a teda prieskum zákonnosti správneho súdu vo vzťahu k takto vymedzeným predmetom konania nie je možný a správna žaloba je i v tejto časti neprípustná. Správny súd zistil neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky spočívajúci v predmete nepodliehajúcim súdnemu prieskumu podľa § 7 písm. d) SSP, podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP žalobu odmietol ako neprípustnú.

11. Na záver správny súd dodáva, že v danom prípade nebolo namieste postúpiť vec v časti navrhovaného prieskumu zákonnosti rozhodnutí Okresného súdu Martin tomuto súdu, pretože z obsahu správnej žaloby (§ 55 ods. 3 SSP) je bezpochyby zrejmé, že sa jedná o všeobecnú správnu žalobu podľa § 177 a nasl. SSP (preskúmanie zákonnosti § 2, § 6 SSP), v ktorej žalobca žalobný návrh č. 1, č. 2 a č. 3 formuluje v zmysle § 191 SSP - na zrušenie rozhodnutia, a nejedná sa teda o opravný prostriedok vo vzťahu k týmto rozhodnutiam žalovaného v rade 1/.

12. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, pretože žaloba bola odmietnutá.

13. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ak to zákon pripúšťa (§ 439, § 440 SSP) v lehote 1 mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu a podáva sa na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.